Влада - Радам!

Голос України

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

№ 11 (1761) ♦ Середа, 21 січня 1998 року ♦ Ціна договірна

Парламент не має політичних опонентів в уряді

Із прес-конференції Голови Верховної Ради України Олександра Мороза 19 січня 1998 року

Сесія була надзвичайно напруженою і продуктивною. Вона підтвердила зростання потенціалу парламенту і парламентаризму в Україні, — зазначив у вступному слові Олександр Мороз.

У першочерговому порядку розглядалися окремі закони, що стосуються економічного життя держави. Їх перелік свідчить про складність і напруженість цієї роботи.

Важливим і своєчасним було прийняття законів про перелік об'єктів права державної власності, що не підлягають приватизації, про торгово-промислові палати в Україні, про лізинг. Принципові зміни внесено до законів про підприємництво, про господарські товариства, про оренду житлового майна, про заставу.

Прийнято чимало законів, які зорієнтовані на захист вітчизняного товаровиробника.

(Закінчення на 3-й стор.).

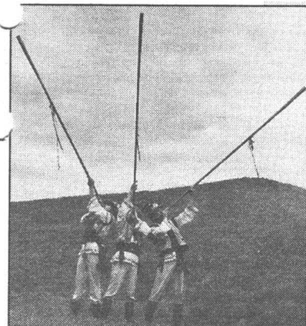
ДОСТРАЧУВАЛИСЯ?..

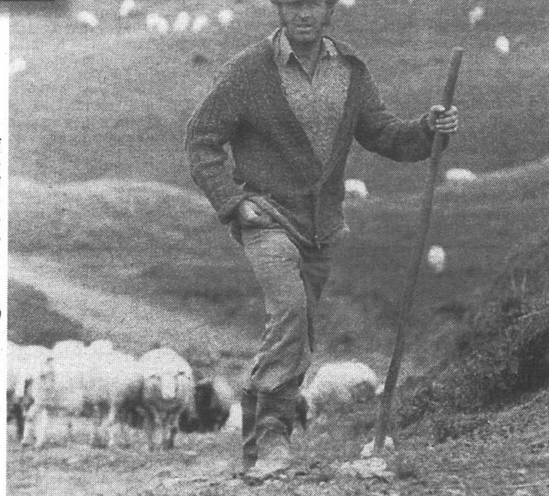
У Страсбурзі на Україну чекає серйозна розмова

Наступного понеділка у французькому місті Страсбурзі розпочнеться цьогорічна сесія Парламентської Асамблеї Ради Європи. І серед перших питань, які розглянуть делегати сорока європейських парламентів, —українське. А точніше: допускати наших депутатів до роботи в ПАРЄ чи ні.

(Закінчення на 6-й стор.).

Вівці мої, вівці, або За ким тужить трембіта

Пам'ятаєте:
Вівці мої, вівці,
вівці та отари,
хто ж вас буде пасти,
як мене не стане?

Це — в пісні. А в житті сталося інакше. Вівчарство як галузь опинилося на межі виживання, якщо вже не за нею. Тільки у Закарпатті, в цьому справді традиційному для розвитку вівчарства краї, овечі отари протягом останніх семи років поріділи майже в десять разів —із 220 тисяч голів залишилося майже 24 тисячі. Колись таку кількість овець утримував один район.

Чому так сталося? Чи є вихід із цього становища?

(Читайте на 8-й стор.).

Фото Юрія ВЕНГЕРЕША, Олександра КЛИМЕНКА.

Перший космонавт незалежної України — генерал-майор

Нову сторінку в історії розвитку вітчизняної космонавтики відкрив перший космонавт незалежної України Леонід Каденюк. Він довів, що Україна була, є і буде світовою космічною державою, наголосив Президент України Леонід Кучма під час урочистого вечора, присвяченого польоту українського космонавта у складі американсько-україно-японського екіпажу.

За визначний внесок у піднесення національної космічної науки Леоніда Каденюка було нагороджено відзнакою Президента України орденом «За мужність» І ступеня. Полковникові Каденюку присвоєно звання генерал-майора авіації.

В урочистостях взяли участь Голова Верховної Ради Олександр Мороз, Прем`єр-міністр Валерій Пустовойтенко, перший український космонавт Павло Попович.

На честь першого космонавта-дослідника незалежної України відбувся концерт відомих майстрів мистецтв і самодіяльних дитячих колективів, повідомляє ДІНАУ.

Поступки, але до певних меж

Учора в Міністерстві закордонних справ відбувся черговий брифінг, на якому зокрема йшлося про ратифікацію Верховною Радою великомасштабного політичного договору про дружбу, співробітництво і партнерство України та Росії. Начальник управління у справах з СНД Володимир Соловей наголосив, що це стало визначною подією в історії україно-російських відносин.

На запитання кореспондента «Голосу України» про те, чи стало це такою ж подією і для сусідньої держави, пан Соловей сказав, що розраховує на здоровий глузд російських політиків, для яких договір так само важливий, як і для нас.

Але реакція значної частини депутатів Державної Думи свідчить про протилежне. Вони однозначно заявляють, що ратифікація договору без повного пакета документів, та ще й до закінчення виборчої кампанії в Україні, неможлива.

(Закінчення на 6-й стор.).

Лист на першу сторінку

Пенсія вартістю в один зуб

У мене заболів зуб. Лікар порадив його видалити (це коштуватиме 14 гривень) і вставити новий — це ще від 20 до 40. Моя пенсія — 37 гривень. Отже, усі гроші я маю віддати за один зуб. Навіщо він мені, коли їсти нічого буде?

В. КАМИШАН, пенсіонерка.
Олександрія
Кіровоградської області.

Подачка професорові

Торік мені призначили пенсію за віком у максимальному розмірі — 49 грн. 86 коп. Урядовці в один голос заявляють, що в державі немає грошей.

Доктор наук в освіті та науці — це практично те саме, що генерал в армії, міліції чи СБУ. Але я не зустрічав жодного генерала, який би після закінчення служби отримував пенсію 49 грн. 86 коп.

Пенсія має відповідати стажеві роботи і заробітку.

Л. СУК,
доктор економічних наук, завідувач кафедри.
Київ.

P.S.

○ **Президент України Леонід Кучма підписав Закон України про державний бюджет на 1998 рік.**

○ **31 258 офіцерів української армії і членів їхніх сімей не мають житла.**

○ **На 1 січня ц. р. рівень безробіття в Україні становить 2,3 %, а кількість громадян на обліку в службі зайнятості — 677 901 осіб.**

○ **Олександра Купчишина призначено постійним представником України у Раді Європи.**

У номер

Севастополь

Будинки знайшли нового господаря

Севастопольська міськрада була вимушена взяти на свій баланс 310 будинків з житлового фонду Чорноморського флоту Росії. Розпорядженням командувача ЧФ адмірала Віктора Кравченка, починаючи з січня нинішнього року, це житло, інженерні мережі та земельні ділянки виведено з підпорядкування флоту. В старих будинках (в яких мешкає понад 3800 сімей) протікають дахи, зношені інженерні комунікації — все залишилось без господаря. Саме тому депутати розглянули це питання позачергово. А міський голова Севастополя Віктор Семенов дав розпорядження комунальним службам до 1 лютого взяти на свій баланс покинуті помешкання.

Кіровоград

Насувається хвиля... страйків

Кіровоградській області знову загрожує хвиля страйків. Учителі середніх шкіл вимагають виплати заробітної плати. У деяких районах освітяни не бачили грошей більше семи місяців.

Цього разу почин узяв на себе Долинський район. Безстроковий страйк оголосили вчителі трьох шкіл. Днями до них мають приєднатися ще кілька. Не менш «вибухонебезпечна» ситуація і в інших районах.

Одеса

Уже крадуть і барельєфи

З фасаду Одеської кіностудії зірвано й викрадено два барельєфи, встановлені кілька років тому в пам'ять про Володимира Висоцького та Василя Шукшина, кінематографічна творчість яких тісно пов'язана з Одесою. Що це — осмислений крок вандалів чи просто хтось зазіхнув на кольоровий метал, з якого зроблено барельєфи? Мабуть, саме останнє мала на увазі Одеська спілка кінематографістів, коли звернулася через засоби масової інформації з проханням повернути барельєфи: це, може, зроблять ті, кому викрадачі запропонують отой «метал». Сподівання тут, однак, ще менші, ніж на правоохоронні органи, які взялися за розслідування справи.

Миколаїв

Ретранслятори «покрокують» аж до Тюмені

Невдовзі ретрансляційні вишки Миколаївського заводу металоконструкцій «покрокують» аж до Тюмені та до інших газових і нафтових центрів Сибіру. Підписано вже й відповідний контракт на 1998 рік. Є ряд інших вигідних договорів із зарубіжними та вітчизняними замовниками — на найближчі два роки підприємство забезпечене роботою на повну потужність. Відрадні зміни у виробництві, з огляду на конкурентоспроможність продукції та своєчасність виконання замовлень, сталися відтоді, як на заводі провели реструктуризацію, приватизували підприємство.

Спостерігачі приїхали

У Центральній виборчій комісії відбулася зустріч із групою співробітників Бюро з демократичних інститутів і прав людини Організації з безпеки і співробітництва в Європі (ОБСЄ) та представниками місії ОБСЄ в Україні. Делегацію очолював керівник сектора з виборів Джеральд Мітчелл. До її складу входять радники з виборів Андре Карсен, Вадим Жаданович, координатор виборів Каре Воллан, помічник з виборів Ельза Фенет, а також голова місії ОБСЄ Майкл Горден Вайганд та співробітник місії ОБСЄ в Україні Гізо Гордзелідзе.

Голова Центрвиборчкому Михайло Рябець висловив побажання співпрацювати з іноземними спостерігачами не тільки під час виборів, що наближаються, а й протягом наступних шести років повноважень Центральної виборчої комісії.

Михайло Рябець сказав, що поки що немає серйозних претензій з організації виборів і від українських, і від іноземних спостерігачів. Запорукою цього є гласність роботи комісії. Переважна більшість прийнятих нею документів публікується в пресі. Вже прийнято положення про статус іноземних спостерігачів. Днями очікується підписання указу Президента про забезпечення нормальної роботи іноземних спостерігачів. Буде зроблено все для того, щоб вони почувалися в Україні зручно. Участь іноземних спостерігачів розглядається як безплатна допомога країн ОБСЄ під час підготовки і проведення виборів.

Голова Центрвиборчкому повідомив, що здійснено всі організаційні заходи по виборах, передбачені законом. Допущено 21 партію і 9 блоків. Усі партії і блоки розпочали свою передвиборчу кампанію. Створено 225 одномандатних округів. Організується понад 30 тисяч дільничних виборчих комісій. А всього для роботи на виборах буде залучено близько 700 тисяч чоловік.

Іноземні спостерігачі поцікавилися, чи буде вибори забезпечено належними коштами. Бюджетом 1998 року на вибори, було відповідно, передбачено виділити 248 мільйонів гривень. Крім того, Кабінет міністрів знайшов кошти на придбання та налагодження комп'ютерної системи, яка забезпечить необхідну оперативність і повну гласність проведення виборів.

Якою мірою підготовлені організатори виборчого процесу до цієї масштабної і відповідальної роботи?

Михайло Рябець відзначив, що дві третини членів Центральної виборчої комісії — юристи, кваліфіковані фахівці в галузі права. З головами окружних виборчих комісій вже проведено семінар-нараду, на якій виступили Голова Верховної Ради Олександр Мороз, Прем'єр-міністр Валерій Пустовойтенко, члени Центрвиборчкому, фахівці. Таку само нараду планують провести з головами та секретарями дільничних виборчих комісій. Випущено 36 тисяч примірників науково-практичних коментарів до виборчого закону України. Спільно з МЗС України розроблено процедуру акредитації іноземних спостерігачів та замовлено для них посвідчення.

Через тиждень в Україну прибуде перший загін спостерігачів з країн ОБСЄ.

Анатолій КАРАСЬ.

Репліка

Або дощ, або сніг, або буде, або ні

Як відомо, до передвиборчої бігової доріжки та ролі кандидата в народні депутати в одномандатних округах ведуть три шляхи. Самовисування, коли треба власноруч подати заяву про бажання балотуватися і зібрати не менш як 900 підписів на свою підтримку. Висування політичними партіями, виборчими блоками на обласних чи республіканській (у Криму), міських (у Києві та Севастополі) партійних конференціях. Або ж кандидатові дають старт на зборах виборців чи трудових колективів підприємств.

Однак саме до останнього різновиду висування виникають деякі запитання. Зокрема, чи потрібно всім кандидатам заповнювати підписні листи? Закон про вибори не регламентує процедури висування кандидатів у депутати в одномандатних округах зборами громадян і трудовими колективами, як і не конкретизує перелік документів, з якими треба переступити поріг окружної виборчої комісії, щоб зареєструватися. Не бачимо цього і у змінах до нього, ухвалених Верховною Радою і підписаних Президентом 30 грудня минулого року. Однак, як тлумачить у своїх методичних рекомендаціях Центрвиборчком, ці відважні мусять подати до комісії для реєстрації або протокол зборів виборців чи загальних зборів (конференції) трудового колективу підприємства, або підписні листи з 900 підписами виборців відповідного округу. Щоправда, поняття трудовий колектив — це сукупність працівників підприємства, установи, організації, а не працівники їх окремих підрозділів. Тобто весь завод, а не один лише політично активний цех.

Чи ж не тут сховалася нерівність: одне — загітувати і зібрати на збори тисячний колектив заводу, інше —контору з штатним розкладом у десять чоловік. Де ж тоді, здавалося б, однакові стартові умови, на яких наголошує закон? Тим паче, що чимало підприємств нині ледь животіють, а їхні працівники розгулюють у вимушених відпустках, забувши навіть про запах реальної зарплати. Втім, не розкриваючи карти своєї кмітливості, деякі претенденти бачать зелене світло на вулиці, що веде до депутатського мандата, саме у такому висуненні. І, вистраждавши підтримку своєї кандидатури на одному, а то й кількох підприємствах, квапляться із заявами та документами до окружних виборчих комісій.

Але ось голова Центрвиборчкому Михайло Рябець, виступаючи в Києві на семінарі для голів окружних виборчих комісій, дає установку реєструвати кандидатів-висуванців від трудових колективів неодмінно з 900 підписами на підтримку. І, як стверджує інформоване джерело в Центрвиборчкомі, треба буде перереєстровувати тих, хто вже встиг отримати кандидатське посвідчення без завітних підписів. Однак намір змусити помчати уже зареєстрованих кандидатів навздогін за підписами прозоро суперечить 26 статті цього закону. В ній йдеться, що скасовують рішення про реєстрацію кандидата у депутати за рішенням суду. А підставою для цього можуть бути лише втрата українського громадянства, набуття чинності судового вироку за вчинення умисного злочину, реєстрація більш ніж в одному одномандатному окрузі чи виборчому партійному списку.

І не забуваймо, що забіг висуванців у одномандатних округах фінішує 28 січня. Тож де гарантія, що за нинішньої ситуації принцип, як кажуть у народі, «або дощ, або сніг, або буде, або ні» не протопче стежку до Конституційного суду, а відтак до визнання майбутнього парламенту нелегітимним?

Юліана ШЕВЧУК.

Дивний демарш

У зв'язку з недавнім інцидентом у виключній економічній зоні України біля острова Зміїний у Чорному морі (коли, небезпечно маневруючи, одне з турецьких суден-браконьєрів зіткнулося з українським сторожовиком і затонуло, причому два члени екіпажу загинули) Посольство Туреччини в Києві, хоч як це дивно, вдалося ще й до демаршу щодо МЗС України. Посольство, повідомляє Інтерфакс-Україна, звернуло увагу на «неприпустимі наслідки цього прикрого інциденту». Також турецька сторона «залишила за собою право вимагати компенсацію за людські жертви та завдані збитки».

Трохи раніше МЗС України оприлюднило заяву, в якій підкреслило, що факти незаконних дій турецьких рибалок в українській економічній зоні набули останнім часом систематичного характеру. Про це, зокрема, йшлося і в нотах українського зовнішньополітичного відомства до МЗС Туреччини від 6 і 13 березня, а також 1 квітня 1997 року та 14 січня 1998 року. Для забезпечення своїх суверенних прав, сказано в заяві, Україна вимагає від турецької сторони вжити дієвих заходів щодо попередження правопорушень з боку турецьких суден у цьому районі.

Валерій Пустовойтенко любить будувати і реконструювати

Сенсації не сталося. Прем'єр-міністр Валерій Пустовойтенко на прес-конференції 19 січня демонстрував графіки погашення заборгованості по зарплатах і пенсіях і переконував усіх, що уряд працюватиме до жовтня 1999 року. Тобто до виборів Президента.

Як зізнався Валерій Пустовойтенко, він працював виконробом, тож любить будувати та реконструювати. У цьому можуть переконатися усі, хто ознайомився з доповіддю голови тимчасової слідчої комісії Верховної Ради Євгена Смірнова. Кількома розчерками пера високопоставлених урядовців необгрунтовано витрачено 80 мільйонів доларів.

Валерій Пустовойтенко не спростував нічого. Лише підтвердив цифру коштів, витрачених на реконструкцію палацу «Україна». І здивувався, чому ніхто не радіє цій реконструкції, а навпаки — вимагає відставки уряду? Він переконаний, що це, мовляв, помста за спробу навести порядок на газовому ринку. Але і словом не обмовився про те, що комісія Євгена Смірнова працювала рік. Тобто, була сформована, коли «газовими скандалами» і не пахло.

Натомість порадив за південнокорейців, які здають частину своїх заощаджень, аби врятувати країну від фінансової кризи. Звичайно, можемо порадіти і ми. Сумніваємося лише, що в Південній Кореї під час економічної кризи чіпляли б на вікна для Президента штори за вісім тисяч доларів. Чи встановлювали б двері вартістю понад 11 тисяч доларів. Бо у Південній Кореї знають, що за подібне можуть «загриміти під фанфари», як казав герой одного телефільму, не тільки дрібні крадії, а й президенти. У них, у Південній Кореї, уже два глави держави відбули свій строк ув'язнення за зловживання владою у власних корисливих інтересах.

А в Україні можна викидати на реконструкцію палацу 80 мільйонів доларів, заганяти у землю палі вартістю 20 тисяч доларів, зводячи на Десятинній, у заповідному куточку, будинок для Президента та його челяді. І нічого. Ніхто не «гримить під фанфари». Понад те, надто завзяті погрожують розпустити Верховну Раду за оприлюднені факти і встановити на 2—3 роки власну диктатуру.

Дивне, якесь однобоке, вивчення південнокорейського досвіду. Невже нинішні можновладці сподіваються, що час спише усе?

Володимир КОРОЛЮК.

Парламент не має політичних опонентів в уряді

(Початок на 1-й стор.).

Низку серйозних питань розглянуто з приводу соціального захисту населення. Прийнято також кілька органічних законів, без яких неможлива реалізація Конституції.

Верховна Рада на минулій сесії вчасно прийняла закон про державний бюджет і сам бюджет, а також врегулювала практично всі питання, пов'язані з реформою виборчого законодавства, прийнявши закони про вибори до Верховної Ради України, до місцевих представницьких органів влади, голів міст, селищ тощо.

Таким чином, основне завдання, яке ставилося перед Верховною Радою в її планах, реалізовано. Не все вдалося зробити в повній мірі. Частина питань переходить на наступну сесію, а частина, як і передбачалося, буде предметом турбот наступної Верховної Ради.

Запитання журналістів до Голови Верховної Ради торкалися кількох найважливіших аспектів сучасного суспільно-політичного життя держави.

Про думки політиків і Кабміну

Думку радника Президента України Анатолія Гальчинського про необхідність зупинити діяльність парламенту і на 2-3 роки ввести президентське правління Олександр Мороз особисто не чув, але вона здалася йому дивною. «Уявімо таку ситуацію, — сказав він, — у мене є кілька радників, і ось виступає один з них, вносячи пропозицію на пару років зупинити діяльність інституту президентства. Бо йому здається, що Президент діє не на користь держави або що він ображає парламент. Як би це сприймалося і яка була б реакція? Тому не буду давати коментарі недолугим заявам конкретних чиновників, бо ми, як Верховна Рада, співпрацюємо з Президентом як юридичною особою й інституцією, співпрацюємо з Кабінетом міністрів, а не з окремими людьми, які виконують там допоміжні функції. Мова йде про речі, які не те що йдуть урозріз із Конституцією, а просто її переступають».

Відносно заяви лідера КПРФ Геннадія Зюганова, мовляв, ратифікація великого договору між Україною та Росією — це перший крок до об'єднання, Олександр Мороз сказав, що теж не чув її сам. Але вважає, що кожен політик говорить те, що він думає, виходячи з певних міркувань або інтересів, які він представляє. Йдеться про вислів одного з помітних політиків Росії, але не більше.

Щодо заяви Кабінету міністрів України про потребу наведення конституційного порядку в державі та відповідного звернення до Президента О. Мороз відповів, що ознайомився з цим документом. І в принципі вважає, що турбота про необхідність дотримання конституційного порядку в державі — це справді важлива річ для всіх суб'єктів правовідносин, особливо тих, хто очолює ті чи інші гілки влади.

Однак, знайомлячися ближче з цим документом, він поставив собі більше десятка запитань.

Найперше: чи було саме засідання Кабінету міністрів? Інше питання, що це за документ, який його статус? Потім: тимчасова слідча комісія — це орган чи структура, яка утворюється відповідно до Конституції парламентом держави? Ця структура працювала 13 місяців, і за Конституцією та за Регламентом доповідає Верховній Раді про наслідки своєї роботи. А ця доповідь і прийняття відповідного документа за доповіддю означає припинення діяльності комісії.

Іншими словами, в юридичному плані ця комісія і Верховна Рада діяли у відповідності з Конституцією та Регламентом, що є законом для Верховної Ради.

Тепер про окремі тези документа. Наприклад, що Верховна Рада, мовляв, не розглянула закони на захист вітчизняного товаровиробника. А вона саме не розглянула ті закони, які було внесено практично того ж дня, коли йшла сесія. Тож їх буде розглянуто пізніше.

— У нас немає політичних опонентів в уряді, — підкреслив О. Мороз. — Ми, навпаки, намагаємося співпрацювати з урядом. Зверніть увагу, що в документах і в доповіді голови тимчасової слідчої комісії практично нічого не мовиться про уряд. А йдеться про виявлені, доведені документами та перевіркою факти відхилень від закону, зокрема, під час реконструкції Палацу культури «Україна». Тому треба не заяву робити, а довести свою правоту в прокуратурі. Вважаю, що це безпідставний документ, юридично невиважений і з невизначеним статусом. Я не хотів би коментувати натяки чи припущення щодо призупинення діяльності Верховної Ради. Ці розмови і їхній зміст виходять за межі Конституції. А це все відрегульовано в Кримінальному кодексі і в окремих нормах Конституції. Бо призупинення діяльності парламенту, власне, означає зміну системи державної влади, конституційного ладу.

Про держбюджет

Голова Верховної Ради ще не мав розмови з Президентом з приводу підписання закону про держбюджет-98, але вважає, що невдовзі цей документ буде підписано.

А якщо Президент не підпише закон про держбюджет, то Верховна Рада не прийме закон про тимчасове використання коштів за пропорціями, передбаченими у бюджеті на 1997 рік.

Олександр Мороз також підкреслив, що бюджетний документ — складний юридичний документ, із таблицями, з багатьма даними, з аналітикою. І Президент, природно, його не може дуже швидко вивчити. На це все в Конституції передбачено час. І глава держави поки що не порушив термін, визначений Основним Законом. Як відомо, строк підписання Президентом цього закону спливає 25 січня.

Скажімо, Голова Верховної Ради теж вивчав проект дербюджету кілька ночей, і це давало йому змогу вести дискусію в сесійному залі, врегульовувати її, орієнтуючи депутатів на необхідність прийняття цього важливого для держави документа.

Певно, так само працює над цим документом і Президент (як стало відомо, Президент вже підписав закон про держбюджет на 1998 рік).

Про вибори

У деяких засобах масової інформації останнім часом зазвучала тема, нібито нинішній закон про вибори порушує принцип рівності громадян у реалізації їхнього виборчого права. Що окремі громадяни можуть бути обрані до Верховної Ради і за партійними списками, і в мажоритарних округах, тобто мають подвійну можливість бути обраними. Оцінюючи цю ситуацію, О. Мороз відповів: він знає, що Конституційний суд одержав звернення депутатів щодо конституційності окремих положень і в цілому закону про вибори народних депутатів України. Коли суд визначиться, керуватимемося цим документом, оскільки закон про Конституційний суд передбачає остаточність його рішень.

А тлумачити таким чином закон, на думку Олександра Мороза, некоректно, бо в ньому не йдеться про подвійні права тих чи інших претендентів на звання народного депутата. Адже кандидат, незалежно від того, чи він балотується у партійному списку, чи за мажоритарним округом, може бути обраний лише раз. Не порушується право виборця й тому, що він, по-перше, може сам запропонувати свою кандидатуру, по-друге, може ввійти до партійного списку. По-третє, може підтримати або не підтримати програму якоїсь політичної партії, як і конкретну кандидатуру. Тобто порушень прав виборця, громадянина тут немає.

А щодо рішень Конституційного суду, то ось характерний приклад. Президент призначив заступників голів держадміністрацій. Конституційний суд визнав це положення неконституційним. І підтвердив, що вони продовжують виконувати свої обов'язки, бо на той час не було такого рішення Конституційого суду. Якщо перекласти це на закон про вибори, то випливає: Конституційний суд може зробити висновки щодо тієї чи іншої норми закону про вибори, але право окремих громадян, і політичних партій, і блоків на основі закону, прийнятого Верховною Радою і підписаного Президентом, визначене юридично точно.

Таким чином, усе, що відбувалося до нинішнього моменту, є дійсним, законним. А отже, відповідає Конституції. А все, що прийматиметься пізніше, може змінюватись.

Яким чином виходитиме з цієї колізії Конституційний суд, покаже час. У будь-якому разі Верховна Рада, звісно, виконуватиме його рішення.

Щодо закону про вибори до місцевих рад, розглянутого Верховною Радою із зауваженнями Президента, підтриманими парламентом, Олександр Мороз не сумнівається, що його буде підписано. Так само він сподівається, що найближчим часом буде оприлюднено закон про вибори до Верховної Ради Криму, і вибори на півострові відбудуться у визначений Конституцією час, тобто наприкінці березня.

А загалом, на думку О. Мороза, у передвиборній кампанії сьогодні найважливіша — тема соціального захисту населення: виплата і розмір заробітної плати, забезпечення робочими місцями, диференціація пенсій, повернення заощаджень населення, земельні відносини і право на землю селян, доля колективних господарств.

Чому комусь не до вподоби постанови парламенту

Відповідаючи на запитання, чому окремі міністри відмовляються виконувати закони держави, рішення і постанови Верховної Ради, Олександр Мороз сказав: «Так чинять ті посадові особи, які почуваються дуже невпевнено на своєму місці, хочуть просто скористатися можливістю, допоки вони там іще є, для того, щоб комусь підтвердити, що вони там іще будуть. Але далі немає предмету для коментаря. Бо за Конституцією постанови і закони обов'язкові для виконання всіма посадовими особами».

Особливість тієї чи іншої посадової особи, за висловом О. Мороза, полягає в тому, що коли вона стоїть біля комори комірником, то несе зерно додому, і ніхто не може нічого сказати, ніби воно її. Якщо вона сидить біля пульта інформаційних потоків, то може ними скористатися так, як їй заманеться.

На думку Голови Верховної Ради, Президента мала б турбувати довільна поведінка людей, які одержують державну зарплату з державного бюджету, причому непогану.

Про все потроху

Відповіді Голови Верховної Ради на решту запитань подаємо дуже стисло.

Олександр Мороз сподівається, що нарешті прочитає програму дій уряду, над якою вже майже півроку той працює. А країна живе за меморандумом Міжнародного валютного фонду.

Говорити сьогодні про кандидатів на президентські вибори можна з такою самою впевненістю, як про склад екіпажу, який полетить з України на Місяць.

Олександр Мороз певен: Президент — відповідальна людина, авторитетний керівник, глава держави. І не сумнівається в тому, що він діятиме суворо у відповідності з Конституцією. Тим паче, що той не раз про це вже заявляв.

Питання про ратифікацію угод з Чорноморського флоту не розглядатиметься на засіданнях дев'ятої сесії Верховної Ради.

Журналісти належать до професії підвищеного ризику, тим більше, що це «дуже древня професія». Потрібні механізми захисту саме для представників цього специфічного фаху.

Юліана ШЕВЧУК.
Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Постанова Верховної Ради України

Про інформацію Тимчасової слідчої комісії Верховної Ради України про результати перевірки законності виділення і використання коштів на капітальний ремонт Палацу культури «Україна»

Заслухавши інформацію Тимчасової слідчої комісії Верховної Ради України по перевірці законності виділення і використання коштів на капітальний ремонт Палацу культури «Україна» та фінансової діяльності Міністерства культури і мистецтв України і підпорядкованих йому установ, а також інших міністерств, комітетів, відомств, установ і закладів у зв'язку із розслідуванням справи, Верховна Рада України **постановляє:**

1. Інформацію Тимчасової слідчої комісії Верховної Ради України взяти до відома.

2. Матеріали Тимчасової слідчої комісії передати до Генеральної прокуратури України для вивчення і реагування на них відповідно до чинного законодавства.

Після передачі матеріалів до Генеральної прокуратури України вважати роботу Тимчасової слідчої комісії завершеною.

3. Запропонувати Президенту України розглянути питання про відповідність займаним посадам Прем'єр-міністра України Пустовойтенка В. П., міністра культури і мистецтв України Остапенка Д. І. та голови Київської міської державної адміністрації Омельченка О. О.

Голова Верховної Ради України
О. МОРОЗ.

м. Київ, 16 січня 1998 року.
№ 33/98-ВР.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення змін до Закону України «Про вибори народних депутатів України»

Верховна Рада України **постановляє:**

І. Внести до Закону України «Про вибори народних депутатів України» (Відомості Верховної Ради України, 1997 р., №43, ст.280) такі зміни:

1. Пункт 18 статті 11 викласти в такій редакції:

«18) встановлює результати голосування та виборів по багатомандатному загальнодержавному виборчому округу і публікує їх; публікує списки депутатів, обраних по одномандатних і багатомандатному виборчих округах, із зазначенням даних, передбачених частиною четвертою статті 44 цього Закону».

2. У статті 12:

а) пункти 8 і 14 викласти в такій редакції:

«8) повідомляє населення про результати голосування та виборів у виборчому окрузі через засоби масової інформації»;

«14) контролює достовірність підписів, зібраних на підтримку кандидатів у депутати по одномандатному виборчому округу»;

б) доповнити статтю після пункту 14 новим пунктом 15 такого змісту:

«15) за дорученням Центральної виборчої комісії контролює достовірність підписів, зібраних на підтримку виборчих списків політичних партій, виборчих блоків партій».

У зв`язку з цим пункти 15, 16, 17, 18, 19 вважати відповідно пунктами 16, 17, 18, 19, 20.

3. Частину третю статті 15 викласти в такій редакції:

«3. Рішення, дії чи бездіяльність Центральної виборчої комісії можуть бути оскаржені в установленому законом порядку до суду».

4. Частину третю статті 16 після слів «за межі України» доповнити словами «припинення громадянства України».

5. Останнє речення частини одинадцятої статті 18 після слів «Це рішення» доповнити словами «або невнесення змін до списку виборців».

6. Частину третю статті 24 викласти в такій редакції:

«3. Центральна виборча комісія не пізніш як на п`ятий день після подачі документів приймає рішення щодо реєстрації списку кандидатів у депутати, про що представнику політичної партії, виборчого блоку партій видається копія відповідного рішення, і у разі реєстрації списку кандидатів у депутати від політичної партії, виборчого блоку партій публікує відповідне рішення та такий список кандидатів у депутати з відомостями про них. Зареєстрований список кандидатів у депутати від політичної партії, виборчого блоку партій (з відомостями про них) надсилається Центральною виборчою комісією до окружних виборчих комісій не пізніш як на другий день після їх утворення».

7. У пункті 2 частини першої статті 25 слова «не менш як півтори тисячі підписів виборців» замінити словами «не менш як дев`ятсот підписів виборців».

8. Частини п`яту та шосту статті 39 викласти в такій редакції:

«5. У виборчих бюлетенях після переліку прізвищ кандидатів у депутати зазначається: «Не підтримую жодного з кандидатів у депутати» (в бюлетенях для виборів по одномандатних виборчих округах) і праворуч від цих слів розташовується порожній квадрат або «Не підтримую виборчого списку жодної політичної партії, виборчого блоку партій» (в бюлетенях для виборів по багатомандатному загальнодержавному виборчому округу) і праворуч від цих слів розташовується порожній квадрат.

6. Виборчі бюлетені мають контрольні талони, відокремлені від бюлетеня лінією для відриву, що містять назву органу, до якого відбуваються вибори, номер виборчого округу чи означення багатомандатного загальнодержавного виборчого округу, номер виборчої дільниці, а також позначені місця для підписів виборця та члена дільничної виборчої комісії, який видаватиме бюлетень».

9. Частину десяту статті 40 викласти в такій редакції:

«10. У виборчому бюлетені для голосування по виборах у багатомандатному загальнодержавному виборчому окрузі виборець робить позначку «плюс» (+) або іншу, яка засвідчує волевиявлення виборця, у квадраті проти назви політичної партії, виборчого блоку партій, за виборчий список якої (якого) він голосує. Виборець може голосувати за виборчий список тільки однієї політичної партії, виборчого блоку партій. У разі непідтримання виборчого списку жодної політичної партії, виборчого блоку партій виборець робить позначку «плюс» (+) або іншу, яка засвідчує волевиявлення виборця, в квадраті проти слів: «Не підтримую виборчого списку жодної політичної партії, виборчого блоку партій».

10. Частину третю статті 47 викласти в такій редакції:

«3. Рішення Центральної виборчої комісії про визнання виборів недійсними, про відмову у визнанні виборів недійсними або неприйняття рішення з цього питання може бути оскаржене до суду в установленому законом порядку».

11. Частину першу статті 49 викласти в такій редакції:

«1. У разі, коли депутат, якого обрано у багатомандатному загальнодержавному виборчому окрузі, втратив депутатський мандат або його повноваження достроково припинені на підставах і в порядку, передбачених Конституцією України і законами України, за рішенням Центральної виборчої комісії обраним народним депутатом України визнається перший за черговістю кандидат, включений до списку тієї ж політичної партії, виборчого блоку партій, який не був визнаний обраним народним депутатом України відповідно до статті 42 цього Закону. Якщо в списку кандидатів у депутати від політичної партії, виборчого блоку партій не залишилося кандидатів для заміщення вакантного мандата, такий мандат залишається вакантним до чергових або позачергових виборів».

II. Цей Закон набирає чинності з дня його офіційного опублікування.

Президент України Л. КУЧМА.

м. Київ,
30 грудня 1997 року.
№ 801/97-ВР

Згідно з Регламентом Верховної Ради України, закони та інші акти, надруковані в «Голосі України», є офіційною публікацією.

Партійні рядки

Реформатори-сусіди об'єднуються

ДОСВІД свідчить, що в політиці на відміну від фізики однаково заряджені частки не відштовхуються, а навпаки — об'єднуються. Про це говорить і нещодавній візит до Польщі представників п'яти українських партій: «Реформи і порядок», Руху, Ліберальної, Християнсько-демократичної і Народно-демократичної.

Мета візиту зрозуміла: напередодні парламентських виборів ознайомитися з досвідом, помилками і здобутками недавніх польських переможців — партій «Унія вольнощі» та «Акції виборчої «Солідарність». Ці партії сьогодні складають парламентську більшість і створили коаліційний уряд.

З їхніми лідерами і зустрічалися українські політики, які стали свідками нанесення «бальзаму на рани» голові «Реформ і порядку» Віктору Пинзенику. Лешек Бальцерович, засновник і керівник «Унії вольнощі», віцепрем'єр і міністр фінансів нового уряду Польщі, сказав: «Україна потребує стабілізації і розвитку і саме тієї політики, яку намагався реалізувати Віктор Пинзеник. Лише тоді ваша країна вийде з кризи і нарешті використає ті великі можливості, які має, бо тільки реформи й економічне зростання гарантують її незалежність».

Українці також дізналися, як розумно переможці скористалися здобутим у розподілі влади. «Акція виборча «Солідарність» узяла більше голосів, але із союзниками по коаліції, з «Унії вольнощі», поділилася щедро, віддавши їй шість міністерств. Серед них — оборони, фінансів, закордонних справ тощо. В команді Бальцеровича зібралися фахівці, правильність попередніх дій яких і засвідчили вибори до Сейму. Польський політичний маятник у 1993-му хитнувся ліворуч, а потім повернув праворуч, бо реформи Бальцеровича дали результати. І сьогодні їх треба тільки розвивати. А найголовніше те, що Президент Польщі, висуванець лівих, погодився з вибором народу і не говорив про розпуск парламенту, який «змінив курс». Хоча, правда, і польські ліві вже не хочуть соціалізму.

І Л. Бальцерович, і ще один польський віцепрем'єр від «Акції виборчої» Януш Томашевський заявили про готовність виступити кураторами сприяння налагодженню безпосередніх зв'язків між бізнесменами обох країн. І через нинішню Україно-польську торговельно-промислову палату, і на рівні особистих зв'язків. Українські політики ідею підтримали. Залишається тільки втілити її в життя. Заради реформ і, звичайно, насамперед в Україні.

Володимир СКАНЯ.

Виконавча влада пробує знищити опозицію. З допомогою вигадок

Заява народного депутата України, голови політради Всеукраїнського об'єднання «Громада» Павла Лазаренка

Як повідомила 15 січня цього року підконтрольна виконавчій владі телепрограма УТН, Генеральною прокуратурою України порушено кримінальну справу за фактом начебто «протизаконного відкриття за межами України валютних рахунків для екс-прем'єра України Павла Лазаренка, їх незаконного використання й укриття на них валютної виручки». Розповсюдивши це так зване «повідомлення» прес-служби Генеральної прокуратури, нинішня влада зробила чергову спробу дискредитувати перед очима майбутніх виборців партію «Громада» і мене як її лідера.

Зазначене «повідомлення» я розцінюю як брудний пасквіль на мою адресу. За своїм цинічним стилем, невмінням сформулювати думку воно нагадує ті брудні доноси, коли «від імені і за дорученням» влада чинила утиск опозиціонерів-дисидентів. Прес-служба Генпрокуратури у своєму «повідомленні» недалеко відійшла від тих часів, заявивши, зокрема: «В Генеральну прокуратуру України надходять повідомлення з проханням роз'яснити її позицію у зв'язку з появою в деяких засобах масової інформації заяв про фальсифікацію розслідування низки обставин, пов'язаних з особою колишнього прем'єр-міністра України Павла Лазаренка. Зокрема, мусуються голослівні заяви від імені Лазаренка щодо порушення Генеральною прокуратурою України кримінальної справи за фактом незаконного відкриття за межами України валютних рахунків для громадянина України Павла Лазаренка...»

Окрім заяви від 26 грудня, в якій я назвав наклепом саму історію з приписуванням мені валютних рахунків за кордоном, ні я, ні будь-хто інший «від мого імені» жодних заяв не робили. Змушений ще раз констатувати: жодних валютних рахунків у зарубіжних банках я не маю. Так само я не маю нічого спільного (як це прагне довести «підгодовувана» владними структурами газета «Україна молода») з якимось акціонерним товариством «LIP HANDEL AG». Тому будь-яка згадка мого імені у зв'язку з розслідуванням Генеральною прокуратурою якихось надуманих справ за відверто сфабрикованими фактами є прямим порушенням моїх конституційних прав. За це комусь ще доведеться відповісти перед законом. Конституцією нашої держави, нормами міжнародного права, карним законодавством України встановлено **презумпцію** невинності. Зокрема, у статті 62 Конституції України записано, що звинувачення не може грунтуватися на припущеннях, а також що «особа вважається невинною і не може бути притягнута до кримінального покарання до тих пір, поки провина її не буде доведена згідно з чинним законодавством і не буде встановлена звинувачувальним вироком суду».

Не маючи жодного, доведеного згідно з чинним законодавством, доказу моєї провини, заступник виконувача обов'язків генерального прокурора О. Колінько з незрозумілих для мене причин при кожній нагоді дозволяє собі такі висловлювання на мою адресу, наче провину вже доведено в суді. І чому я, будучи народним депутатом України, керівником парламентської фракції, головою Дніпропетровської обласної ради, лідером другої за чисельністю партії у державі дізнаюся про порушення Генеральною прокуратурою України кримінальної справи, де начебто фігурує моє прізвище, не від працівників прокуратури, а із засобів масової інформації? В якій ще державі можливий такий правовий нігілізм?

На самих лише припущеннях вибудувана й «сенсаційна» заява у тій же газеті «Україна молода» за 17 січня ц. р. про мою, буцімто, причетність до «швейцарських рахунків». Чого варті, скажімо, такі вислови: «за даними, які потребують перевірки», «у листі ми не стверджували, що це саме так» тощо. Тобто нічого не доведено, але на основі брудних припущень мене, громадянина, якого, повторюю, Основний Закон має захищати від свавілля, звинувачують у тяжкому злочині. До того ж у такий спосіб «Україна молода» чинить відвертий тиск на суд Радянського району Києва, де, як відомо, нині розглядається мій позов до цього видання про захист честі, гідності та ділової репутації.

Однак Президент України Л. Кучма, який є гарантом Конституції, мовчить. Більше того, своїми необдуманими заявами, що лунають час від часу, керівник держави лише підтримує беззаконня щодо мене як громадянина, як лідера «Громади», як народного депутата. А тим часом виконавча влада та її кишенькова Генеральна прокуратура ставлять себе над законом, який, до того ж, погано знають. Виходячи з повідомлення УТН, кримінальну справу «за фактом незаконного відкриття за межами України валютних рахунків для громадянина України Павла Лазаренка, їх незаконного використання і укриття на них валютної виручки» порушено Генпрокуратурою «за ознаками злочину, передбаченого статтею 81 Кримінального кодексу України». Але ж будь-яка людина, яка вміє читати, може розкрити Кримінальний кодекс і переконатися, що у статті 81 немає жодного слова про якісь зарубіжні рахунки, і називається вона «Розкрадання державного або колективного майна шляхом крадіжок». Ця, здавалося б, незначна деталь, свідчить про те, що справу проти мене бездумно сфабриковано на замовлення тих антидержавницьких і антинародних сил, які напередодні парламентських виборів прагнуть одного — знищити центристську політичну опозицію в особі партії «Громада» і її лідера.

Чому в той час, коли судові інстанції проявляють відверте нехтування громадянськими правами представників опозиційних сил, блокують розгляд позовів про захист честі і гідності, поданих депутатською групою «Єдність», партією «Громада» і мною особисто за фактами розповсюдження у засобах масової інформації відвертих наклепів, влада вишукує найменші зачіпки для фабрикації і тиражування у підконтрольних ЗМІ повідомлень, що принижують мою честь і гідність, а також честь і гідність партії, яку я очолюю? Чи таку ж принциповість демонструватиме Генеральна прокуратура при розгляді оприлюднених минулої п'ятниці тимчасовою депутатською слідчою комісією на сесії Верховної Ради України матеріалів про зловживання нинішнього державного керівництва? Маю на увазі історію з реставрацією в Києві палацу «Україна».

На жаль, я змушений ще раз констатувати: задля збереження свого панування — за умов цілковитої нездатності виправити економічну ситуацію у державі —антинародні сили не погребують нічим. Сьогодні заради збереження своїх посад вони готові вчинити розправу над партією «Громада» та її лідерами. Завтра вони не зупиняться навіть перед розв'язанням громадянської війни з її чисельними жертвами. Але я щиро вірю, що березневі вибори розставлять всіх на свої місця. Наш народ занадто багато вистраждав, щоб ще раз віддати себе на поталу політичним цинікам і тим, хто вбачає у владі самоціль.

АРМІЇ ПОТРІБНІ ГРОШІ, А НЕ ПСИХІАТР

Дуже дивну, не властиву їй функцію намагалася здійснити торік наша армія. А саме — нагодувати народ, призовний народ. Мобілізаційні комісари не приховували те, що деякі новобранці нині охоче йдуть служити до лав доблесних Збройних сил України, щоб на півтора року забезпечити себе їжею і одягом. Сьогодні речове і продовольче забезпечення солдата строкової служби перетворилося на таку собі «завлекалочку» до призовного пункту. Хай там що, а тиразове харчування захисникам Вітчизни буде обов'язково. Деякі навчальні частини навіть взяли за моду відгодовувати молоде поповнення з дефіцитом ваги, яке за браком власників тіл а-ля «кров з молоком» дедалі частіше женуть їм військкомати.

За словами міністра оборони України генерал-полковника Олександра Кузьмука, бюджетних грошей, що їх було виділено на оборону, ледве вистачило на харчування і одяг військовослужбовцям. (Військовий бюджет у 1997 році становить близько півтора млрд. гривень). Звичайно ж, задоволені фінансовою політикою держави щодо оборони хіба що пацифісти. Олександр Кузьмук стверджує, що якщо військовий міністр будь-якої держави задоволений своїм бюджетом, йому саме час звернутися до психіатра. Наш головний військовий країни послуг «інженера людської душі й голови», на його переконання, поки що не потребує...

І якщо нині «брати менші» по зброї Олександра Кузьмука сприймають своє матеріальне становище як фатальне (грошове забезпечення на місяць «строковика» становить одинадцять гривень), то командирський склад української армії висловлює очевидне обурення своїм

соціально-фінансовим становищем у суспільстві. Тотальне скорочення армії найчастіше йде без належного підкріплення коштами. Військовослужбовці разом з сім'ями опиняються на вулицях рідної країни, даруйте на слові, в самих онучах, без вихідної допомоги, квартири і навіть посвідки на проживання й роботу. Якщо в 1991 році українські ЗС налічували близько мільйона військовослужбовців і вважалися третіми у світі, то нині їх чисельність поступово наближається до 350 тисяч. Решта «зайвих» людей у погонах здебільшого поповнює чи то чергу на ринку праці, чи то кримінальні структури...

Як казав ще Михайло Булгаков, квартирне питання всіх зіпсувало. Найбільш актуальне воно сьогодні для вивільнених зі служби офіцерів. Щоправда, парламент для забезпечення цієї категорії власним дахом видав Закон «Про внесення змін і доповнень до Закону України «Про оподаткування прибутку підприємств», точніше його статті 22.3. Згідно з нею в період з 1 липня 1997 року по 1 січня 2002 року податок на прибуток у розмірі 1,5 % від суми нарахованого податку на прибуток відносять на спецрахунок бюджетів територіальних громад для фінансування житлового будівництва військовослужбовців... На жаль, ці цільові кошти досі не надходять куди їм слід. Стратеги-чиновники місцевих влад знайшли для себе багато незрозумілого в цьому законі. Принаймні чухають потилицю і не можуть втямити, навіщо їм віддавати оці грошові відсотки на якісь військові будинки?

Та не всім у великій армійській родині живеться скрутно і тісно. На «верхніх поверхах» на військове життя не дуже скаржаться. Проте на них скаржаться народні депутати парламентської фракції «Незалежність». Напередодні нового року у Верховній Раді саме під час заслуховування статті витрат військового бюджету представник фракції ознайомив колег з фінансовими операціями, що проводило Міністерство оборони з різними фірмами та підприємствами. Мова йшла про реалізацію зброї, комплектувальних та сировини цим структурам. А гроші від продажу армійського «начиння» якось хутко зникли, найпевніше — у кишенях представників військового відомства.

Невідомо як, але наші Василі Тьоркіни якось живуть і виживають у скрутних економічних умовах, мовлячи, на війні як на війні! Щоправда, одні кидають свої стратегічні сили на вирощування свиней і картоплі у підсобному господарстві своєї військової частини, інші спрямовують ті самі «сили» (звичайно, не свої) на будівництво власної триповерхової дачі з басейном чи озером з лебедями, мабуть, вважаючи, що саме це —головне в будівництві Збройних сил України...

Ольга ВІТЕР.

Розбудова флоту — справа всенародна

Допомогу майже на 7 мільйонів гривень отримали торік від шефів Військово-морські сили України. Як і личить столиці, саме вона задає тон і цій шляхетній справі: торік Київ надав українським морякам шефську допомогу на 1 млн. 771 тис. грн. Збудував для них у Севастополі 45 квартир. 1 млн. 263 тис. грн. у 1997 році виділили ВМС України владні структури і підприємства Миколаївської області. Попереду також дніпропетровці — їхня шефська допомога сягнула 1 млн. 250 тис. грн. Окрім киян, розв'язувати гостру житлову проблему військових моряків активно допомагали Автономна Республіка Крим (14 квартир), Кіровоградська область (10) та інші. Допомога українському флоту йшла з усіх регіонів України. Шефи не тільки допомагали розв'язувати нагальні проблеми, купували житло, надсилали харчі, побутову техніку, канцелярське приладдя, приїздили з концертами, але й активно сприяли нарощуванню матеріально-технічної бази флоту. На будівництво і ремонт кораблів та іншої військової техніки регіони виділяли кошти, постачали ремонтні матеріали, обладнання, надсилали фахівців. Ця допомога могла бути і більшою, якби Кабінет міністрів України розв'язав питання про звільнення від сплати акцизного збору та ПДВ з майна (продукції), переданого як шефську допомогу ВМС України.

Володимир ПРИТУЛА.

Сімферополь.

Кримінал

Хабар «утопив»... прокурора

Один з райцентрів Хмельницької області сколихнула сенсаційна звістка: працівники служби безпеки України спіймали під час отримання хабара прокурора району. Оскільки передавання грошей було надворі, цю незвичайну подію спецслужбі вдалося зафіксувати відповідними технічними засобами. Прокурора взято під варту. Порушено кримінальну справу.

Вчинок правоохоронця викликав обурення в облпрокуратурі. Один з її керівників сказав, що він не розуміє, чого тому чоловікові треба було ще. Зарплату отримував добру і регулярно. Мав хліб і до хліба. Завдяки підтримці облдержадміністрації облпрокуратура купила в райцентрі для нього квартиру. То живи і нормально працюй. Але хотілося більшого.

Такі незвичайні пригоди у цій системі трапляються дуже рідко. А ось уже за минулий рік в Україні сталося аж 16 випадків, коли працівники органів прокуратури переступали закон. Про це йшлося на колегії прокуратури України. Там зазначалося, що порушення законів прокурорськими працівниками — результат загальної криміналізації суспільства, девальвації моральних якостей, чесності і законослухняності.

Михайло ВАСИЛАШКО.

Хмельницька область.

Бризки контрабандних «коктейлів»

Найбільш популярними вантажами, які нині поставляють з сусідніх країн на Закарпаття, є алкогольні напої. На жаль, деякі власники хмільної продукції намагаються провезти її незаконним шляхом.

Наприклад, на митному посту «Тиса» було затримано два автофургони з тридцятьма тисячами пляшок високоградусних «коктейлів» словацького й чеського виробництва. Як з'ясувалося, комерсанти, що везли контрабанду, підробили супровідні документи. Підпільний товар конфісковано.

Василь БАБУХ.

Закарпатська область.

Під маскою доброчинності — здирство

ПРОКУРАТУРОЮ Миколаївської області виявлено серйозні порушення законодавства про освіту, а саме: безпідставне здирство адміністраціями п'ятьох ПТУ Миколаєва плати з батьків за навчання їхніх дітей. Усе це робилося під маскою добровільних пожертвувань.

Журналістка Олександра МЕНТЕЛЬ звернулась до начальника відділу з нагляду за додержанням законодавства про права неповнолітніх облпрокуратури Анатолія КУЧЕРА, щоб він офіційно прокоментував результати перевірки.

— Анатолію Костянтиновичу, як відомо, закон поки що не обумовлює умови навчання в професійно-технічних закладах на платній основі. А на практиці це не так?

— Зважаючи на правову оцінку результатів перевірки обласною прокуратурою, схоже саме на це. Встановлено значні порушення законодавства про освіту. Річ у тім, що в п'яти ПТУ Миколаєва впродовж кількох останніх років керівництво запровадило обов'язкову плату за навчання щомісячно в розмірі від 10 до 30 гривень. За весь період навчання ця сума становить від 200 до 600 гривень. Це виявлено в ПТУ-26 (директор М. Сиволоб), ПТУ-21 (директор І. Сировтський), ВПУ-7 (директор В. Старостенко), ПТУ-24 (директор М. Мороз), ПТУ-12 (директор В. Сергієнко).

Коли працівники прокуратури зажадали пояснень цих протизаконних дій, адміністрації училищ в один голос заявили, що батьки вносили кошти добровільно. Мовляв, що залишалося робити, коли щомісяця батьки мало не штурмом насідали на касира ПТУ, щоб той прийняв від них добровільні пожертвування. А відтак, щоб не порушувати конституційне право громадян на свободу дій, адміністрація змушена була ці кошти оприбуткувати, використовуючи їх надалі на нагальні потреби...

— Насправді це не відповідає дійсності?..

— Як з'ясовано під час перевірки, «добровільні кошти» вносилися на рахунок училища під тиском керівництва ПТУ.

Безлад

Зокрема, в ПТУ-26 передбачили спеціальний договір між училищем і батьками, лише підписавши який, учень має право навчатися в цьому професійно-технічному навчальному закладі. Батьки зобов'язувалися надавати спонсорську допомогу для забезпечення життєдіяльності училища, функціонування навчально-виробничого процесу, а в разі невиконання умов договору передбачалося відрахування учня з училища. До того ж, у змісті договору, який укладався на 1997/98 навчальний рік, зазначається, що він діє на підставі Постанови Кабінету міністрів № 38 від 20 січня 1997 року «Про затвердження переліку платних послуг, які можуть надаватися державними навчальними закладами». Насправді це фальсифікація цього державного документа. Постановою в жодному разі не регламентується така самодіяльність адміністрацій училищ.

Контроль за внесками керівництво здійснювало через майстрів учнівських груп, котрих, в свою чергу, зобов'язували систематично «нагадувати» учням про обов'язковість погасити «благодійницьку» заборгованість їх батьків за відповідний період навчання.

У жовтні, коли йшла перевірка, щоб завуалювати свої протиправні дії, адміністрація вдалася до ще більшого цинізму: через учнів батьків зобов'язали написати заяви (заднім числом) на ім'я директора про їхнє «бажання» надати благодійну фінансову допомогу для зміцнення матеріально-технічної бази училища. Цим самим вона убезпечувала себе від повернення незаконно отриманих коштів їх реальному власнику в тому разі, якщо з органів прокуратури стосовно цього надійде припис.

— Даруйте, Анатолію Костянтиновичу, можливо, ваш погляд на меценатство був надто категоричний? Нині чимало є людей і багатих. Хіба таким забороняється благодійництво у профтехосвіті?..

— Про що ви кажете? Три чверті батьків, діти яких навчаються в ПТУ, це люди, що ледь перебиваються. З ким не розмовляв, ніхто не соромився своїх сліз.

— Тримаємося на хлібі і воді, — бідкалася в моєму кабінеті одна мати. — Щоб назбирати оті 200 гривень «меценатських коштів», улітку вдвох із сином наймалися до «корейців» цибулю сапати... Там і жили в палатці в полі, по 3 гривні на добу заробляючи. Бо у приймальній комісії, коли брали документи від сина, нам так і сказали: «Заяву про вступ до ПТУ від вас беремо, а не здасте грошей — дитину відрахуємо...»

А ось так було у ВПУ-7. Батьків про обов'язкове внесення коштів за навчання повідомляли ще представники приймальної комісії, пропонуючи перш ніж писати заяву про вступ внести до приходної каси училища одразу 250 гривень — за два роки навчання. Після внесення цих коштів з ініціативи дирекції складався договір між адміністрацією (в особі директора В. Старостенка) та учнем і його батьками. Причому пунктом 1.2 зазначеного договору на батьків покладалися такі обов'язки: «... для проведення навчально-виробничих робіт та зміцнення матеріально-технічної бази училища надавати навчальному закладу в подальшому благодійну допомогу грошовими коштами, матеріалами, основними засобами та іншим».

Із 150 опитаних батьків жоден не підтвердив, що надавав спонсорську допомогу як меценат (що передбачено ст. 61 Закону України «Про освіту»).

Згідно з приписом з облпрокуратури адміністрації цих ПТУ мають повернути незаконно отримані кошти їх реальним власникам. Ці суми — колосальні. Частину з них вже давно витрачено. Приміром, за 1996-97 навчальний рік адміністрацією училища № 26 стягнуто з батьків майже 150 тисяч гривень! З початку 1997-98 навчального року в ПТУ-21 вже зібрали понад 35 тисяч гривень, у ВПУ-7 сума, що надійшла незаконним шляхом, становить понад 36 тисяч, а в ПТУ-24 — понад 35 тисяч гривень...

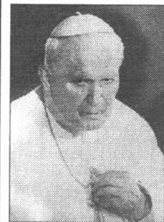
Отож, як справно не маскували б конкретні службові особи здирство під доброчинність, відповідальності їм однаково не уникнути.

Миколаїв.

Хроніка. Факти. Події

● *Гавана*

Папі на Кубі раді

Традиційне місце масових антиімперіалістичних маніфестацій у кубинській столиці — площа Революції —прикрасилося цими днями багатометровим зображенням Ісуса Христа. Сьогодні починається візит на Кубу Папи Римського Іоанна Павла II. Інтерес до цієї події великий і на Кубі, і за її межами, адже єдина в Західній півкулі соціалістична держава до останнього часу була і єдиною в Латинській Америці країною, яку не відвідував глава римо-католицької церкви.

● *Баку*

Січень був чорний

Учора в Азербайджані відзначали День пам'яті жертв «чорного січня» 1990 року. Вісім років тому, у ніч на 20 січня, за наказом керівництва КПРС і тодішніх лідерів Азербайджану до Баку під приводом «захисту конституційного ладу в республіці» було введено війська. Силова акція призвела до загибелі 130 мирних жителів, понад 700 осіб було поранено.

● *Душанбе*

Надія все ж є

Шляхи подолання кризової ситуації, що склалася в комісії з національного примирення після прийнятого тиждень тому рішення керівництва Об'єднаної таджицької опозиції про тимчасовий вихід її прибічників зі складу комісії, обговорювалися вчора на засіданні контактної групи представників країн-гарантів і впливових міжнародних організацій. Члени контактної групи проаналізували факти і документи, викладені в заяві керівництва опозиції та уряду, котрі, на думку сторін, гальмують хід реалізації мирної угоди. Є надія, що кризову ситуацію подолають найближчим часом.

● *Москва*

Про вищий ступінь інтеграції

Питання про бюджет Союзу Росії та Білорусі розглядатимуть 22 січня на Вищій раді Союзу. Крім цього, на порядку денному питання про програму узгодження дій у боротьбі з організованою злочинністю, у підходах до розв'язання політичних питань і виконання рішень виконкому Союзу Росії та Білорусі. Того ж дня, 22 січня, відбудеться засідання Міждержавної ради країн Союзу «четвірки», в якому візьмуть участь прем'єр-міністри Росії, Білорусі, Казахстану і Киргизії. Там мають намір розглянути проект договору про єдиний економічний простір.

● *Джакарта*

Знову готовий стати президентом

Президент Індонезії Сухарто висловив готовність балотуватися на черговий — сьомий — президентський термін. Президентські вибори в цій країні — особливі. Президента і віце-президента обирає колегія виборників (1000 депутатів), котра складається з членів парламенту і спеціально призначених президентом осіб. Серед них широко представлено фракцію могутніх в Індонезії збройних сил. Сухарто, генерала у відставці, раніше обирали на вищий державний пост шість разів поспіль за відсутності альтернативних кандидатів. Він незмінно керує країною з середини 60-х років.

За повідомленнями кореспондентів «ГУ» і зарубіжних агентств.

За дипломатичними зусиллями знову стоять авіаносці

Якщо «іракське питання» порівняти з хронічною хворобою, що періодично загострюється, то нинішня криза закономірна. До чергового з'ясування відносин із Саддамом Хусейном до Багдада прибув глава спецкомісії ООН з ліквідації іракської зброї масового знищення і ракетної техніки Річард БАТЛЕР.

«Ця поїздка — вирішальна», — так характеризував Річард Батлер значення свого візиту. Він привіз «жорстке послання» Ради Безпеки ООН, що зобов'язує Ірак беззастережно виконувати всі вимоги міжнародних інспекцій.

Конфлікт досягнув піка минулого тижня, коли іракці заборонили групі інспекторів ООН виконувати свої обов'язки через «незбалансованість складу» групи, в якій домінували американці й англійці.

Річард Батлер відкинув оголошену Саддамом Хусейном шестимісячну «відстрочку» для завершення роботи міжнародних інспекцій і відміни антиіракських санкцій, повідомляє ІТАР-ТАКС. І підкреслив, що «діяльність спецкомісії можна швидко завершити, якщо Ірак погодиться співробітничати».

У розпалі переговори Батлера із заступником прем'єр-міністра Іраку Таріком Азізом. Чи буде розв'язано цю кризу так легко й несподівано, як наприкінці минулого року? Сценарій, в усякому разі, поки той самий. Так, напередодні візиту Річарда Батлера до Іраку Саддам Хусейн оголосив «мобілізацію добровольців» для підготовки до можливого протистояння зі США. «Америка і сіоністи все так само йдуть шляхом зла і шукають найменшої зачіпки для досягнення своїх підступних намірів», —заявив іракський лідер. Постійний представник Іраку при ООН Нізар Хамдун теж сказав, що Багдад все так само вважає ймовірним воєнний напад з боку США «у наступні тижні».

Агресивно налаштовані й за океаном. США, як тигр, котрого смикають за хвіст, не проти того, щоб показати зуби. Білий дім і досі не виключає військового варіанта розв'язання іракської кризи. «Для нас ліпше бути разом з іншими, але за потреби ми можемо діяти й наодинці», — наголосив недавно помічник президента з національної безпеки Семюел Бергер, маючи на увазі можливу воєнну акцію США проти Багдада.

А що ж інші? Пекін направляє до Іраку трьох експертів для участі в інспекційній групі ООН. А Лондон заявив про пріоритет дипломатичного врегулювання іракської кризи, все ж направивши до Перської затоки авіаносець «Інвінсібл» як «додаток» до дипломатичних зусиль. Він поповнив компанію американських авіаносців, що стоять там.

Яна СТАДІЛЬНА.

Поступки, але до певних меж

(Початок на 1-й стор.).

Навряд чи про це не відомо в нашому зовнішньополітичному відомстві. Та й сьогоднішній візит його глави Геннадія Удовенка до Москви, очевидно, не є рядовим і плановим, як про це повідомили на брифінгу. Можливо, когось і втішає, що Україна, за словами пана Солов'я, першою виявила добру волю, політичну і моральну ініціативу, але факт залишається фактом: якщо Державна Дума не ратифікує договір на весняній сесії, то справа може відсунутися не лише до осені, а й узагалі на невизначений термін.

Та навіть і не політики усвідомлюють, що договір —це не лише запорука успішного політичного, торговельно-економічного співробітництва, а насамперед — гарантія цілісності наших кордонів.

Щоправда, пан Соловей запевнив, що у будь-якому випадку (читай — не ратифікації договору. — **Авт.**) Україна не піде на погіршення відносин зі своїм північним сусідом. Будь-який договір, — додав начальник управління у справах з СНД, — це результат роботи по віднайденню компромісів. Але ж компроміс —це завжди поступка, і цілком зрозуміло, з чиєї сторони, — з української. Але до якої межі триватимуть і компроміси і поступки?

Звичайно, слід сподіватися на здоровий глузд російських депутатів. Безперечно, і офіційний візит Геннадія Удовенка до Москви сьогодні, і неофіційна зустріч (у краватках чи без них) Леоніда Кучми наприкінці січня з Борисом Єльциним мають вплинути на розвиток цього здорового глузду. Однак за тиждень ейфорія щодо «визначної події» вже минула. І як розвиватимуться події далі — передбачити важко.

Валентина ПИСАНСЬКА.

На знімку: цей момент увійшов в історію — сорок п'ять років тому, 1953-го, коронували королеву Великобританії Єлизавету II, хоч вступила вона на престол раніше (6 лютого 1952 року).

ДОСТРАЧУВАЛИСЯ?..

(Початок на 1-й стор.).

Причина ситуації загальновідома: Україна досі не виконала деяких взятих при вступі до РЄ зобов'язань, зокрема, щодо накладення мораторію на виконання смертних вироків (його вона мала запровадити відразу після свого вступу до РЄ, у листопаді 1995 року). Рік тому, у січні 97-го, ПАРЄ ухвалила резолюцію 1112, де попередила: якщо страти в Україні триватимуть, то постійну делегацію Верховної Ради в ПАРЄ може бути позбавлено повноважень.

Страти в Україні тривали, і про це швидко дізналися у Страсбурзі. Доповідач Правового комітету ПАРЄ Рената Вольвенд, яка відвідала Україну в листопаді, навела у своїй доповіді такі цифри: після ухвали зазначеної резолюції в Україні було страчено ще 13 в'язнів (остання відбулася 11 березня 1997 року), а усього кількість страт, здійснених впродовж членства України в Раді Європи, сягнула 180. Це — офіційні дані, отримані доповідачем в Україні. Не дивно, що правовий комітет запропонував позбавити українську делегацію повноважень. Щоправда, завдяки терміновому грудневому візиту до Франції делегації Верховної Ради України на чолі із заступником Голови Верховної Ради Віктором Мусіякою ситуацію вдалося, начебто, дещо пом'якшити, але до розгляду ми записані, і чекати можна будь-чого.

За інформацією, що надійшла зі Страсбурга, вирішення питання участі чи неучасті нашої делегації в роботі Асамблеї заплановане на понеділок 26 січня. А на наступний день — більш предметне обговорення ситуації довкола скасування смертної кари в Україні. У кращому разі наша делегація відбудеться дуже неприємними дебатами, під час яких, можна не сумніватися, компліментів на адресу України не пролунає. У гіршому — ПАРЄ припинить повноваження нашої делегації доти, доки в Україні не буде запроваджено офіційного мораторію на виконання смертних вироків. Хочеться вірити, що до цього не дійде. Принагідно зазначу, що таких випадків ПАРЄ ще не знала. Хоча наш пасив досить солідний: численні страти після неодноразових попереджень про їх неприпустимість, відсутність мораторію «де-юре», незадовільні умови утримання в'язнів у наших тюрмах. Ситуація ускладнюється ще й тим, що на карту поставлено, власне, авторитет Асамблеї: на думку багатьох її членів (і це вже прозвучало в резолюції Правового комітету), відверте ігнорування рекомендацій та попереджень ПАРЄ має бути покаране. З іншого боку, Раді Європи невигідна конфронтація з Україною — це, як зазначив член нашої делегації, народний депутат Василь Костицький, може зіграти на руку нелояльним до Заходу політичним силам, особливо напередодні парламентських виборів.

Анатолій МАРЦИНОВСЬКИЙ.

Армен ХАНБАБЯН, «Голос України» (з Єревана)

У пошуках компромісу

Карабаху потрібен особливий статус, вважає президент Вірменії

Свій недавній виступ Левон Тер-Петросян присвятив перспективам зовнішньої політики країни у новому році.

Президент припускає, що вже нинішнього року Вірменія стане повноправним членом Ради Європи і Всесвітньої торговельної організації. І це — важливий крок на шляху інтеграції країни до міжнародної спільноти.

Проте глава держави наголосив, що у зовнішній політиці, як і раніше, найактуальнішою проблемою залишається проблема Нагірного Карабаху. Без її розв'язання не можна сподіватися на деблокаду наземних комунікацій з боку Туреччини та Азербайджану, а це, у свою чергу, перешкоджає нормальному економічному розвитку.

Нині офіційний Єреван висуває чотири основні тези, котрі визначають позицію Вірменії у миротворчому процесі. За словами Тер-Петросяна, сторони-супротивники мають неодмінно зберігати чинне перемир'я і суворо утримуватися від будь-яких намірів знову розпочати воєнні дії. По-друге, конфлікт, як сказав вірменський лідер, має бути врегульований тільки шляхом мирних переговорів на основі компромісу. Президент вважає, що суть компромісу при цьому полягає у примиренні двох принципів міжнародного права, що суперечать один одному: територіальної цілісності держави і права нації на самовизначення. Далі, гарантований міжнародним співтовариством особливий статус Нагірного Карабаху має забезпечити безпеку його народу, цілковиту адміністративну самостійність, вільну життєдіяльність і гідне життя. І нарешті, карабаське питання має бути розв'язане виключно в рамках Мінської конференції ОБСЄ на основі пропозицій країн-співголів та угоди трьох сторін-супротивників.

Президент заявив, що він має намір рішуче й послідовно домагатися виконання цього завдання, не зупиняючись перед жодними перешкодами для їхнього здійснення.

Інформація про випуск акцій відкритого акціонерного товариства «Бородянський молочний завод»

1. Характеристика емітента

1.1. Фірмове найменування: акціонерне товариство відкритого типу «Бородянський молочний завод».

1.2. Місцезнаходження: Україна, Київська область, смт Бородянка, вул. Семашка, буд.1.

1.3. Дата заснування: ВАТ «Бородянський молочний завод» було засновано внаслідок реорганізації (розподілу) Київського орендного комбінату «Молоко», приватизованого шляхом викупу згідно з Декретом КМ України від 17.05.1993 р. № 53-97 «Про особливості приватизації майна в агропромисловому комплексі» через регіональний Фонд державного майна по Київській області (договір купівлі-продажу № 9 від 12.05.1995 р., свідоцтво про власність від 03.02.1995 р. № 7—ВП та зареєстровано Бородянською Районною державною адміністрацією 15.12.1995 р. свідоцтво № 00445831.

Початок продажу акцій з 30 січня 1998 року та закінчення продажу акцій 20 лютого 1998 року.

1.4. Предметом діяльності товариства є:

заготівля, виробництво і реалізація молочної продукції;

зовнішньо-економічна діяльність;

організація фірмової торгівлі молочною продукцією;

організація і ведення підсобного сільськогосподарського виробництва і допоміжних господарств;

торговельна діяльність, у тому числі оптова, роздрібна, торгово-закупівельна та торгово-посередницька.

1.5. Чисельність працюючих — 61 чоловік

1.6. Дані про керівних працівників:

голова правління — Новіков Віктор Мелентійович,
освіта — вища,
спеціальність — інженер-механік,
виробничий стаж — 30 років;
головний бухгалтер — Зіненко Антоніна Василівна,
освіта — середня спеціальна,
Спеціальність — бухгалтерський облік,
виробничий стаж — 21 рік.

1.7. Розмір статутного фонду ВАТ «Бородянський молочний завод» становить 7770 (сім тисяч сімсот сімдесят) гривень. Статутний фонд сплачено повністю.

1.8. Контролюючий орган — ревізійна комісія ВАТ, державна податкова адміністрація в Бородянському районі Київської області.

Аудиторська фірма «Нетто-Аудит»:
252152, Київ—152, вул. Березняківська, 12, тел.266-00-00.

2. Опис ділової діяльності

2.1. Основні види продукції, які виробляються на ВАТ «Бородянський молочний завод»:

1) Масло селянське;
2) Масло шоколадне;
3) Молоко фасоване 2,5 % жирн.;
4) Кефір 2,5% жирності, фасований;
5) Ряженка 2,5 % жирності, фасована;
6) Сметана 20 % жирності, вагова і фасована;
7) Сметана 15 % жирності;
8) Сир 9 % жирності, ваговий і фасований;
9) Казеїн.

2.2. Товарна продукція в порівняльних цінах за 1996 рік — 1728 тис. грн.;

за 9 місяців 1997 року — 1876,7 тис. грн.

2.3. Переробка молочної сировини в перерахунку на молоко базисної жирності:

за 1996 рік — 4769 тон,
за 9 місяців 1997 року — 4342 тони.

2.4. Фінансові результати:

	на 01.01.1997 р. (тис. грн.)	на 01.10.1997 р. (тис. грн.)
АКТИВ		
I розділ	809,0	789,2
II розділ	43,0	165,4
III розділ	107,0	139,1
Валюта балансу	959,0	1093,7
ПАСИВ		
I розділ	873,0	891,6
II розділ	—	—
III розділ	86,0	202,1
Валюта балансу	959,0	1093,7

Виручка від реалізації продукції за 9 місяців 1997 року — 2110,1 тис. грн.

Кредиторська заборгованість: на 01.10.1997 р. — 202,1 тис. грн.

Дебіторська заборгованість:
на 01.10.1997 р. — 127,3 тис. грн.

Прибуток за 9 місяців 1997 року — 105,1 тис. грн.

3. Дані про випуск акцій

3.1. Рішення про випуск простих іменних акцій відкритого акціонерного товариства «Бородянський молочний завод» було прийнято загальними зборами акціонерів (прот. № 1 від 30.03.1997 р.)

Початок продажу акцій — через 10 днів після опублікування оголошення про випуск акцій, закінчення — через 10 днів з дня початку розміщення.

ВАТ послугами торговця цінними паперами не користується.

Раніше емісії акцій товариство не здійснювало.

Мета випуску акцій — формування статутного фонду.

3.2. Категорії акцій — прості іменні.

Привелейовані акції та акції на пред'явника не випускаються.

Кількість акцій — 1480 шт.

Загальна сума емісії становить 7770 (сім тисяч сімсот сімдесят) гривень.

Номінальна вартість акції — 5,25 (п'ять гривень двадцять п'ять копійок) грн. кожна. Серія акцій А—1, де А — прості іменні акції, 1 — номер емісії.

Порядкові номери акцій — 0001 — 1480.

У вільний продаж акції не надходять.

Акції розміщуються серед засновників ВАТ «Бородянський молочний завод». Перевищення або недостатнього рівня передплати не передбачається.

У разі недосягнення оголошеного статутного фонду за результатами передплати емісія реєструється фактично досягнутим рівнем, а в разі перевищення — зайву передплату відхиляють, а кошти повертають згідно з переліком передплатників з кінця переліку не пізніше як через 30 днів.

4. Умови розпорядження акціями

Акціонер товариства має право:

розпоряджатися акціями товариства, які йому належать, зокрема, продавати чи іншим чином відчужувати їх на користь інших юридичних та фізичних осіб, якщо інше не встановлено чинним законодавством.

Акції товариства неподільні. У випадку смерті власника акцій, вони успадковуються відповідно до чинного законодавства.

5. Порядок виплати дивідендів

Виплата дивідендів акціонерам здійснюється один раз на рік за підсумками діяльності товариства протягом місяця з дня рішення загальних зборів акціонерів про розподіл залишкового прибутку за звітний рік. Виплата дивідендів здійснюється шляхом перерахування коштів на рахунок акціонера або іншим чином за рішенням правління товариства.

6. Чинники ризику діяльності ВАТ

Чинники ризику пов'язані з діяльністю емітента:

можливі зміни законодавства про оподаткування;

прогресуючі темпи інфляції;

розрив економічних стосунків з постачальниками молочної сировини.

Арбитражный суд Херсонской области возбудил дело № 172/6-Б от 23.12.1997 г. о банкротстве открытого акционерного общества «Молодая гвардия» (Херсонская область, Белозерский район, село Кисилевка, р/с 400215, МФО 352220 в АК АПБ «Україна» Белозерского района Херсонской области).

Претензии кредиторов и заявления санаторов принимаются в течение месяца со дня опубликования объявления.

Арбітражний суд м. Києва (252030, м. Київ, вул. Б. Хмельницького, 44-В) порушив справу № 4/174 про визнання банкрутом Київського державного дослідного заводу «Еталон» (юридична адреса: 254655, МСП, м. Київ-80, вул. Фрунзе, 104; розрахунковий рахунок 606089 в Подільському відділенні Промінвестабнку України, код 02566622, МФО 322197).

Претензії кредиторів та заяви санаторів приймають в місячний термін з дня опублікування оголошення.

Центральний проектний інститут Міністерства оборони України, адреса: 252151, м. Київ-151, вул. Народного ополчення, 5А, ідентифікаційний код 07989865, оголошує про свою реорганізацію в Державне підприємство Міністерства оборони України «Центральний проектний інститут», яке буде його правонаступником.

Інформація про випуск акцій відкритого акціонерного товариства — підприємства «Рівнеагробудкомплект»

I. Характеристика емітента

1.1. Фірмове найменування: відкрите акціонерне товариство — підприємство «Рівнеагробудкомплект»

1.2. Місце розташування: 266000, м. Рівне, вул. М. Старицького,21.

1.3. Дата заснування: зареєстроване розпорядженням голови Рівненської міської адміністрації 12.05.95 року № 574-р. АТ створене на базі товариства орендарів шляхом викупу державного майна у регіонального відділення ФДМ України в Рівненській області згідно з установчими зборами засновників протокол № 1 від 06.07.94 р. (договір купівлі-продажу від 12.05.94 р. № 24, свідоцтво про власність від 12.05.95 р. № 574 р.)

1.4. Предмет діяльності:

— виробництво товарів народного вжитку, продукції виробничо-технічного та іншого призначення;

— торгова, торгово-закупівельна та посередницька діяльність;

— оптова та роздрібна торгівля промисловими, продовольчими товарами, с/г продукцією, паливно-мастильними матеріалами, в тому числі за ВКВ;

— надання маркетингових, лізингових, інформаційних, транспортних, побутових та інших послуг;

— виконання будівельних робіт, виробництво будматеріалів, виробів та конструкцій, меблів, ремонт та обладнання автомобілів.

1.5. Звіт про статутний фонд:

Статутний фонд товариства становить 4773,5 (чотири тисячі сімсот сімдесят три гривні п'ятдесят копійок) грн., який поділено на 19094 прості іменні акції номінальною вартістю 0,25 грн. Всі акції оплачені повністю.

1.6. Чисельність службовців — 17 чоловік.

Основні професійні дані про керівних працівників:

Прізвище, ім'я, по батькові	Посада	Освіта	Кваліфікація	Стаж
Шарафан Микола Лук'янович	Голова правління	середня технічна	механік	5 р.
Базильчук Валентина Григорівна	головний бухгалтер	середня спеціальна	бухгалтер	10 р.

1.7. Баланс станом на 01.01.97 р. та станом на 01.10.97 р.

тис. грн.

АКТИВ	На 01.01.97 р.	На 01.10.97 р.
1. Основні засоби та інші позаоборотні активи	1351	1297
2. Запаси і затрати	157	176
3. Грошові кошти, розрахунки та інші активи	3	24
БАЛАНС	1511	1478
ПАСИВ		
1. Джерела власних та прирівняних до них коштів	1478	1454
2. Довгострокові пасиви	–	–
3. Розрахунки та інші короткострокові пасиви	33	24
БАЛАНС	1511	1478

Баланс, звіт про фінансові результати та їх використання, довідка про фінансовий стан, підтверджені аудиторською фірмою «Рівне-Аудит» (ліцензія № 1101 видана рішенням АПУ № 1030 від 26.10.95 р.), за останній завершений фінансовий рік (додається).

II. Опис ділової діяльності емітента

грн.

	на 01.01.97 р.	на 01.10.97 р.
Прибуток	5	24,4
Кредиторська заборгованість	33	3,6
Дебіторська заборгованість	2	35,2

Опис ділової діяльності емітента, підтверджений аудитором, додається.

III. Дані про емісію цінних паперів

3.1. Дата і номер протоколу прийняття рішення про випуск цінних паперів: 3 березня 1997 р.

3.2. Мета використання фінансових ресурсів, залучених від емісії: формування статутного фонду.

3.3. Обсяг емісії, що планується: прості іменні акції номінальною вартістю 0,25 грн. в кількості 19094 шт, на суму 4773,50 грн.

3.4. Вид і категорія цінних паперів: прості іменні акції.

3.5. Порядкові номери з 00001 по 19094.

3.6. Адреса, за якою здійснюватиметься початок та припинення продажу акцій: 266000, м. Рівне, вул. М. Старицького,21.

Початок продажу: 20.02.98 р.

Припинення продажу: 20.03.98 р.

3.7. Інформація про можливі привілеї власників цінних паперів: всі власники простих іменних акцій мають однакові права щодо володіння, користування та розпорядження своїми акціями. Акції у вільний продаж надходити не будуть. Недостатній рівень або перевищення передплати не передбачається. Акції розподіляються між засновниками товариства.

3.8. Запланований курс акції дорівнює номінальній вартості акції.

3.9. Продаж акцій здійснюється емітентом. Торговця цінними паперами немає.

3.10. Адреса місць виплати доходів, здійснення різних операцій: 266000, м. Рівне, вул. М. Старицького,21.

IV. Перелік і результати попередніх емісій цінних паперів, а також розподіл цінних паперів за видами.

4.1. Дана емісія є першою. Попередніх не було.

V. Чинники ризику в діловій діяльності

— неплатоспроможність споживачів послуг підприємства;

— відсутність нових технологій виробництва;

— нестабільність чинного законодавства України.

У номер

● *Дніпропетровськ*

Вже займають чергу за нашою олією

У Дніпропетровську став до ладу цех з очищення і фасування продукції, пущений в АТ «Дніпропетровський олійноекстракційний завод». Тут вперше, скориставшись послугами швейцарської фірми «ІЛТА-холдинг» та інвестиціями Європейського банку розвитку і реконструкції і розвитку, змонтували потужності, які дозволяють випускати вітчизняну олію на рівні світових стандартів.

Цілком реальна перспектива — 500 тонн на добу. До того ж, 150 тонн з них — у фасованому вигляді. Замовники на українську олію вже знайшлися в Австрії, Італії, Угорщині, Росії та Узбекистані.

● *Харків*

Телефон як будильник

Балаклейський район Харківщини став першим власником цифрової телефонної станції, розрахованої майже на шість тисяч номерів. Цікаво, що нова станція дозволяє використовувати телефон як будильник, під час телефонної розмови дізнатися про виклик третього абонента, і навіть поговорити з двома співрозмовниками водночас. Абоненти нової станції можуть підключитися й до мережі Інтернет. Про унікальність новинки в сільськогосподарському районі можна судити хоча б з того, що на сьогодні подібних АТС у країні нараховується близько десяти.

Спорт

«Сокіл» відігрався на всі сто...

У попередньому чемпіонаті Східно-Європейської хокейної ліги ризький клуб «Юніорс-Есаміка», як кажуть, з-під носа поцупив золоті медалі в київського «Сокола». Тоді в Києві у вирішальному поєдинку довелося виконувати післяматчеві буліти. І щастя було на боці латишів.

І от минув перший етап чергового чемпіонату. «Сокіл» завершив його лідером. А в перших поєдинках другої частини українці приймали саме «Юніорс». І перепало ж гостям на горіхи — на всі сто! На льоду Палацу спорту «Сокіл» здобув надпереконливий реванш. Перший матч — 7:2 (у господарів відзначилися: Бобровников — тричі, Синьков — двічі, Дидковський, Зіневич), другий — 9:0 (Дідковський — 2, Свобода, Синьков — 2, Бещасний, Зіневич, Харченко, Гоменюк).

Наступний домашній поєдинок кияни проведуть також у Палаці спорту 28 січня. Їхній суперник — гродненський «Німан», який іде в турнірній таблиці слідом за «Соколом». Виходить, що це буде поєдинок фактично за золоті нагороди. Початок зустрічі о 18.30.

Віктор БРАНИЦЬКИЙ.

Вівці мої, вівці, або За ким тужить трембіта

(Початок на 1-й стор.)

Золоте руно є. Аргонавтів нема

Причина занепаду вівчарства ніби й банальна: низькі закупівельні ціни. Раніше за кілограм вовни господарствам платили 11 рублів. Сьогодні — 2 гривні. При собівартості 3—4 гривні за кілограм.

Та навіть за таких смішних закупівельних цін спробуйте реалізувати вовну! На складах колективних господарств її нагромадилося понад 200 тонн.

Наша ж вовнопереробна промисловість вважає доцільнішим закуповувати сировину в Киргизії, Таджикистані, на Кіпрі, навіть у далекій Австралії. Промисловців можна зрозуміти: кожен хазяйнує, як йому вигідніше. Але чим це обернеться для держави через кілька років, коли наше вівчарство знищать, а на міжнародному ринку за вовну заправлять, як за золоте руно?..

Глухий кут?

Користуючись «лібералізацією» щодо експорту молодняка овець, наші виробники масово відправляють його в Угорщину чи Румунію в обмін на... пальне. Підприємливі ж румуни везуть наших овечок в Італію. А ми вовну з Австралії імпортуємо. Німці беруть її для набивки крісел (це вам не поролон!) Зате ми з різних трибун кидаємо гасла щодо захисту вітчизняного товаровиробника. Як у відомому анекдоті: коли японцям потрібна риба, вони виходять у море, а ми — скликаємо нараду...

Неліричний відступ

Мама, збираючись до церкви, в найдошкульніші йорданські морози зодягала розшитого бісером кожушка —аж світлішало від тої одежини в хаті. А через багато років мамина онука, моя племінниця, натрапивши у скрині на того кожушка (він з роками не побляк), приміряла його і вже не хотіла знімати...

Це — лірика. А проза — на наших базарах. Стосами лежать китайські, румунські, турецькі шкірянки. Ми втрачаємо не тільки споконвічне ремесло наших предків від Запоріжжя до Карпат, а цілий пласт культури.

Вівця: вид з усіх боків

Для декого вівця — це насамперед шашлик у дублянці... А для горянина вона — ніби член родини. Вівця його не лише годує, а й зодягає, вносить затишок в оселю яскравими килимками чи ліжниками. І нічого не вимагає. Від снігу до снігу сама собі шукає корм, від холоду рятується своїм же руном.

А яке то свято — проводи вівчарів на літування в гори! Чабан був найшанованішою людиною. Йому газети в гори доставляли.

— Серце болить, коли бачу, що моя професія, котру передав з діда-прадіда мені у спадок батько, тепер не потрібна, — каже вівчар із Воловеччини Павло Лакатош. — Не файно це, ой не файно.

Якщо для низинних та передгірних господарств чи індивідуалів-аграріїв вівчарство не єдина галузь (там родять пшениця, виноград, овочі), то для горян — разом з м'ясним скотарством — це все, чим можна займатися. А гірська зона в Закарпатті — то дві третини всіх угідь. Проте на тій же Воловеччині вівці залишилися хіба що у двох господарствах — у «Карпатах» і «Верховині», та й то по 300—400 голів.

— Баранину ще якось — хоч за копійки — збуваємо м'ясокомбінатові за солярку, — каже голова правління «Верховини» Василь Балан. — А смушок? Нині овечу шкіру дешевше закопати, ніж реалізувати... А високовітамінізований сир — адже вівця пасеться на гірських цілющих травах?

Тим часом прилавки вгинаються від завезених сурогатів сумнівної якості і такого ж сумнівного походження.

Тож вівця, як бачимо, не шашлик у дублянці, а цілий пласт укладу життя й побуту, традицій. Вона зайняла свою нішу і в екології. Випасаючись на високогірних луках, вівця сприяє відновленню травостою. Своєрідним санітаром є вона в низинних районах, очищаючи поживні поля. А кошарування — то споконвічний метод удобрювання землі.

Тож попри все треба зберегти бодай маточне поголів'я. Адже важкі часи для держави минуться — вівчарство буде потрібне.

Коментар

Юрія Садварі, заступника голови Закарпатської обласної держадміністрації, начальника облуправління сільського господарства та продовольства:

— Проблема збереження вівчарства болюча не тільки для Закарпаття, а й для Львівської, Івано-Франківської та Чернівецької областей. І особливо — у гірських районах. Вівчарство забезпечує продуктивне використання схилових і високогірних земель. В умовах Карпатського регіону воно завжди було найдоцільнішим. Таким воно може і має бути тепер.

Однак захист вітчизняного товаровиробника у нас —тільки на папері. А створення урядом сприятливих умов для масового завезення вовни з-за кордону остаточно нищить нашу галузь. Ціни на вітчизняну вовну впали, хоча в минулому з неї мали зиск і виробники, і переробники.

Кабінет міністрів прийняв дві постанови щодо подолання спаду виробництва тваринницької продукції. Йдеться про м'ясо, молоко та птицю. Виробництво вовни не згадали і словом. Таке враження, ніби це комусь вигідно.

Справу треба піднімати на державному рівні.

Іван ГУДЗОВАТИЙ.

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Закарпатська область.

Тенденція

Усе менше, менше й менше

Найменшу за останні 20 років кількість цукру — 270,3 тисячі тонн вироблено на Вінниччині. Тенденція до зниження виробництва «білого золота» у найбільшій бурякосіючій області держави намітилася давно. Після 1989 року, коли «цукровий Донбас» видав на-гора рекордну кількість солодких кристалів — 800 (!) тисяч тонн, — такий показник не повторювався жодного разу. Протягом останніх п'яти років підприємства асоціації «Вінницяцукор» завершували кожен виробничий сезон, маючи в активі в середньому 400—450 тисяч тонн солодкої продукції. Таку саму цифру прогнозовано на минулий рік. Однак... господарники дедалі менше виявляють бажання займатися буряківництвом: клопотів багато, а ось вигоди за умов, коли держава практично залишила їх один на один зі своїми проблемами, майже ніякої. Не дивно, що в окремих господарствах взагалі виключили з сівозміни посіви цукрових.

Наслідком «державницького» підходу до солодкої проблеми можна вважати й таке: замість 4 млн. тонн коренів на переробку надійшло трохи більше половини —2,4 млн. тонн. Решта вирощеного врожаю так і залишилася в полі. У вересні на заваді стали дощі. Коли розпогодилось, з'ясувалося, що нічим заправляти техніку. А там і мороз не забарився.

Частково ситуацію могли врятувати переробники. Проте вихід цукру виявився високим тільки на трьох підприємствах, загалом він зменшився порівняно з попереднім роком на 0,9 відсотка. А як працювали підприємства... Більшість змушена була зупиняти виробництво через відсутність сировини. На трьох цукрозаводах так і не почули заводського гудка — вони повністю залишилися на голодному пайку. Можливо, після цього в асоціації «Вінницяцукор» дадуть нарешті відповідь на давно назріле запитання: чи потрібно в області, де посіви цукристих зменшилися майже удвічі, така велика кількість переробних підприємств — 39?

Віктор СКРИПНИК.

Вінницька область.

Мовою цифр

Пожинають... збитки

Із 490 сільськогосподарських підприємств Донецької області лише чверть очікує отримати прибутки за підсумками року. Загальна сума збитків, що їх зазнали селяни в 1997-му, перевищить 100 мільйонів гривень —на 41 відсоток більше, ніж позаторік. За підрахунками економістів обласного управління статистики, кожна вкладена в сільське господарство гривня обертається 17 копійками збитків.

Ліна КУЩ.

Донецьк.

Голос України

Засновник — Верховна Рада України.

252019, м. Київ-19, вул. М. Грушевського, 5.

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Адреса редакції: 252047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-88-23; телефакс—224-72-54; відділ реклами — 441-89-34, 441-89-44, телефакс—449-85-62

E-mail: sekret@golos.relc.com

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами. Індекс 60955. Тираж 254635.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50

Зам. 0311011.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 0